

EN VEI TIL FRIHET

Dag Jørgen Høgetveit
April 2020

EN VEI TIL FRIHET

-Vi kan få mer tilbake av friheten vår. -Hvis vi ønsker mer frihet raskere, så er dette veien å gå. (Statsministeren, cirka-sitert; pressekonf. 16.04.20)
"-Vi ville aldri godkjent en slik applikasjon om vi var i "fredstid". I en annen situasjon ville det aldri vært lov å kartlegge befolkningen på en slik måte, sier Bjørn Erik Thon, direktør i Datatilsynet, til TV2."
"Det er brukt krigsmetaforer i debatten, noe jeg misliker... Libya ble bombet sønder og sammen, og man tenkte seg at endelig skulle de arabiske landene få kjenne på vestlig-inspirert vår. Alle vet hvordan det gikk." (Prof., spes i samf.med, Pål Gulbrandsen; Aft.p. 20.03.20)

Og førstens hensatt utenfor 'fredstid' og til 'de mest inngr... siden WWII':
""Der går en vei til frihet, men bare gjennom N.S." Josef Terboven
"Storsinnet" var Herr Reichskommissar, han mente det som et løfte.
Det var ikke så, at han ventet svar; vi hadde intet å drøfte." (En vei til frihet; Arnulf Øverland)

Øverland skrev (Vennene kom; juni 1940): "Hvis du vil krype og bøie dig, så de i fred kan fortære dig og fordøie dig, da vil de fremmede kanskje behandle dig mindre hårdt - ?

Jo, hvis du bare vil glemme det: Landet er vårt! ...
Farlig er mørket, når det får bre sig, slik at du ikke vet, hvad du tenker!
Da kan det te sig slik, at du tror dig fri, når du går i lenker!"

"-Det er som om en krigslignende tilstand har slått inn i folket. Troen på samhold, ansvar, dugnad, flokkmentaliteten, nasjonalfølelsen. Det overrasket meg at det kom så fort og var så sterkt, sier" retorikkprof. Kjell Terje Ringdal; "Allerede onsdag 11. mars, dagen før Norge ble stengt ned, ble dugnadsmetaforen tatt i bruk (den akk så av rikspolitikken gjennomperverte dugnadsmetaforen).

Selv om dugnadsånden og fellesskapsfølelsen har stått sterkt, mener Ringdal vi også har vært vitne til at veien mellom et voldsomt fellesskap og definering av utgrupper er kort." (Aft.p.17.04.20)

(En parentes - og forresten enda en 'dugnad': "-For at denne appen skal fungere best mulig, er vi avhengige av at flest mulig laster ned appen. Derfor oppfordrer jeg alle til å bli med på en ny dugnad, ved å laste ned denne appen og bidra til å stanse smitten". "-... Personlig mener jeg at hvis vi skal få hverdagen og friheten tilbake, må vi ha flest mulig som laster ned denne appen, sier statsministeren. Hun legger til at alternativet er et samfunn lukket i lenger tid. -At man vil ha lengre tid med inngripende andre tiltak, blir jo selvfølgelig også et politisk valg for dem som velger å ikke bruke dette, sier Solberg;" Utgruppen De som "vil ha lengre tid med inngripende andre tiltak" ...)

"Israelske medier melder at Shabak nå skal ta i bruk sine avanserte metoder for mobilovervåking til andre ting: Personer som er smittet eller i karantene, skal overvåkes, og tjenesten skal spore hvor de har beveget seg de siste to ukene.

Også i Sør-Korea tar myndighetene skritt som gjør det umulig å gjemme seg. En ny lov gjør at innbyggeres mobil- og kredittkortdata kan samles inn. Dataene brukes nå for å spre informasjon til alle innbyggere om områder med smittefare.

Det kan virke rasjonelt, men målet helliger ikke medisinen. For i takt med at innsatsen mot viruset militariseres, endres rollebesetningen i samfunnet: Du er enten med oss eller mot oss." (Lars Unar Larsen Vegstein; Kl.k.19.03.20)

Krigslignende tilstand ... - her dør så mange som det pleier å dø; "Norge har

så langt et normalt antall døde, noe også ukesrapporten fra Folkehelseinstituttet beskriver. Også i Tyskland, Danmark, Ungarn og Østerrike ser det ut til å være normale dødsrater." (Aft.p. 18.04.20)

Uten Camilla Stoltenbergs smitteforskningsapplikasjon, kalt Smittestopp; og antagelig også uten Regjeringens parkering av arbeidsstyrken som ble sendt hjem for å passe barn - samt barna selv.

(Også i Anders Tegnell's Sverige er visst pr uke 16-17 dødstillene normale ved fratrett for 'markedests' ofre; "Covid-19 ... rammet eldreboligene." "Den kommunale hjemmetjenesten hadde spredd smitten til mange av de eldre som fremdeles bodde hjemme." Slik gjengir red. for Arbetet, Martin Klepke, de aktuelle rapporter. (Kl.k. 21.04.20)

"Mønsteret er tydelig. For mesteparten av befolkningen er utviklingen av koronapandemien ganske lik i de nordiske landene.

Men i Sverige har de som bor på eldreheim eller har hjemmehjelp er rammet av en katastrofe, på grunn av nyliberalismen."

"Kvaliteten på den svenske eldreomsorgen sank dramatisk, bemanningen sank, utdannet personale ble sparket til fordel for billige timevikarer og heltid ble til deltid uten at arbeidsoppgavene ble mindre - alt for å øke bedriftenes fortjeneste.

Hjemmehjelpene fikk flere arbeidsoppgaver og ansatte som før besøkte fire eldre per dag er i dag oppe i et rasende tempo: De skal i gjennomsnitt besøke tolv eldre per dag.

Ingenting skjedde selv om rapporter slo alarm, heller ikke da Sosialdemokraterne kom til makten."

Det registreres ellers at halvparten norske corona-relatert døde pr sent april, er ved et relativt mindre antall sykehjem.)

"Den 8. april opplyste FHI at snittalderen for døde av korona i Noreg var 84 år, i eit land der forventet levealder er 83 år.

Ifølgje VGs daglege statistikkar - VG følgjer epidemireportasje like tett som resultatene fra store idrettsmeisterskap - hadde 134 menneske døydd av korona sist tysdag. Då vert det teke lite omsyn til at 40.000 menneske i Noreg døyrt kvart år."

"Sanninga, både i USA, Italia og Noreg, verkar å vere at yngre, friske menneske berre i sjeldsynte unntak døyrt av sjukdomen." (Kaj Skagen; Dag og Tid 17.04.20)

"Om att og om att såg vi dei same bileta frå Italia, av avkledde kroppar spente inn i pustemaskiner, medan fortvilte legar sprang mellom dei døyande." "Der ein før måtte nøye seg med forstørtra bilete av støvmidd og reportasjar om flåttinfeksjonar, kan ein no skumbade i tusentals menneske som sakte vert kvelte. Sjølve strukturen i massemedia, der det handlar om blikkfang og klikkfang, krev stor sjølvdisiplin for ikkje å spele på redsla til folk. Koronaepidemien er lett å skremme med fordi så mange døyrt over heile verda, og fordi vi enno ikkje heilt vèit kva vi har å gjere med. Denne uvissa opnar for skremselsjournalistikk."

Norsk RevolusjonsKringkasting har i uker startet Dagsnytt morgen med ferske Wuhan-virusrelaterte tall for død og sykehusinnleggelse. Statsministeren viser (En felles kamp mot en usynlig fiende; Aft.p. 26.03.20) viser til "fryktelige bilder fra andre europeiske land, der utslitte leger kjemper maktesløst i et system der kapasiteten for lengst er sprengt"; og hun gjentar det i senere pressekonferanse. Saklig? Neppe; men som bidrag til krisevedlikehold kan det vel fungere.

(1. Bruk ... en krise, eller opprett en krise der ingen eksisterer. 2. Beskriv krisen med så mye følelser som mulig, og kast logisk analyse ut vinduet. 3. Foreslå den éne løsningen .. en som sammenfaller med det du har ønsket å implementere i mange år... 5. Tving løsningen på folket på en eller annen måte... 6. Når utlisiktede konsekvenser av løsningen din viser sitt sanne vesen, bruk det som grunn til å komme med enda flere strålende løsninger på de oppfundne krisene." (Saul Alinsky)

Og hvem fant forresten opp 'sosial distansering'? De samme som fant opp 'sosiale' medier? Hvorfor ikke 'fysisk' distansering?)

3

Men altså 'krigs-lignende tilstand' ...

-Vi er sand i maskineriet og vi skål være det, sa Georg Apenes; dengang direktør i Datatilsynet.

-Vi ville aldri godkjent en slik applikasjon om vi var i "fredstid". I en annen situasjon ville det aldri vært lov å kartlegge befolkningen på en slik måte, sier Bjørn Erik Thon".

Men i denne "situasjon"en er det altså "lov"?

Noen betraktninger fra Friedrich von Hayeks bok Veien til trelldom (Elingaard 1975; s.55-9.36): "De moralske følger av den totalitære propagandaen som vi må ta hensyn til... undergraver all moral fordi den ødelegger sansen og respekten for det moralen er bygd på, nemlig sannheten."

"Folk aksepterer lettest de verdinormer de skal tjene når de kan overbevises om at de representerer synspunkter som de alltid har hatt, men som de tidligere ikke har forstått fullt ut eller erkjent. Folk kan bringes til å overføre sin troskap overfor gamle guder til nye, hvis man kan få dem til å tro at de nye guder virkelig gir uttrykk for det deres sunne sans alltid har fortalt dem, men som de hittil bare vagt har innsett. Og den mest effektive metode for å nå dette målet er å benytte gamle og kjente ord, men forandre deres innhold. På av det totalitære styresettets karaktertrekk er på samme tid så forbausende for den overfladiske iakttagelse, og allikevel så betegnende for hele det åndelige klima, som den fullstendige språklige forvrengning, den endring i ordenes betydning som har funnet sted for å gjøre det mulig å uttrykke det nye regimets idealer med gamle og kjente ord.

Det som lider mest i denne henseende er anturligvis ordet frihet. Det er et ord som brukes like åpent i de totalitære statene som andre steder. Det kan trygt hevdes at overalt hvor friheten, slik vi oppfatter den, er blitt utryddet, er dette skjedd i ly av løftet om en eller annen ny form for frihet."

"Hvis man ikke selv har erfart denne utviklingen, er det vanskelig å forstå omfanget av disse endringene i ordenes betydning, den forvirring de fremkaller, og de hindringer for enhver rasjonell debatt de skaper. Man må ha sett det for å kunne forstå, hvorledes to brødre - når den ene fullt og helt har gått inn for den nye tro og den annen ikke - etter kort tid snakker hvert sitt språk, og hvorledes enhver virkelig forbindelse mellom dem blir umulig av denne grunn. Forvanskningen blir desto farligere fordi denne forandring i betydningen av ord som beskriver politiske idealer ikke er noe enkeltstående tilfelle, men en kontinuerlig prosess, en teknikk som bevisst eller ubevisst er tatt opp i den hensikt å dirigere folket. Etterhvert som denne prosessen fortsetter blir språket utplyndret, ordene blir tomme skall fratatt enhver mening - like brukbart til å gi uttrykk for stikk motsatte forhold, og brukt bare på grunn av de følelsesmessige assosiasjoner de fremdeles er i stand til å fremkalle."

"Tanken om at det ikke er noen grense for den lovgivende myndighets makt, er delvis et resultat av idéen om folkets suverenitet og demokratisk styresett. Den er blitt styrket ved troen på at så lenge alle offentlige handlinger er hjemlet i lovgivningen, vil rettsstaten være beskyttet. Men dette beror på en fullstendig misforståelse av begrepet rettsstat. Dette begrepet har lite å gjøre med spørsmålet om alle regjeringshandlinger er legale i ordets juridiske betydning. De kan godt være det uten å være i overensstemmelse med de prinsipper rettsstaten må bygge på."

Over til FHI's fung.ass.dir., Gun Peggy Knudsen (Dagen 22.04.20): "-Vi tenker at ivaretagelse av personvern handler om forholdsmessige vurderinger, og ikke om å gjøre "unntak i personvernet". Alt vi gjør, både nå og i fremtiden, skal være lovlig og innenfor EUs personvernforordning GDPR".

"-Jeg er bekymret, og har flere i IT-bransjen med meg på det. Det er ingen debatt, men utelukkende bekymring både i det tekniske miljøet og personvern-miljøet. Jeg har aldri før opplevd en så unison bekymring i begge fagmiljøene,

sier" "personvernekspert, CTO i selskapet Bouvet", Simen Sommerfeldt til dagbladet.no 17.04.20; "-En løsning som i tillegg går imot EU-kommisjonens anbefaling." "-Det finnes alternativer og ekspertgruppa frarådet i tillegg lansering så raskt."

"I 2017 forsøkte Lysne-II-utvalet, leia av professor Olav Lysne, å fremje eit system for masseovervaking av det norske folk kalla Digitalt grenseforsvar (DGF). Dette blei fordømt av eit samla fagmiljø".

"Simula si prosjektgruppe bak Smittestopp blir no leia av professor Olav Lysne og researchprofessor Ahmed Elmokashfi. Etter å ha møtt kraftig motbør i 2017, tek no det norske folk og trykker koden deira til sitt bryst. No er det fritt fram for Simula å opparbeide seg salbar erfaring med masseovervaking og gjenbruksbar kode som er felttesta på ein ekte befolkning."

"Det me treng no, er ein nasjonal dugnad i kritisk tenkning." (Nils Norman Haukås; Aft.p. 23.04.20)

"-Jeg kan bekrefte at statsministerens bruk av appen er avklart med PST. Lanseringen av appen er noe vi har vært forberedt på i noe tid, og vi iverksetter de nødvendige tiltak for å beskytte våre myndighetspersoner, sier seniorrydgiver Martin Bernsen i Politiets sikkerhetstjeneste til TV 2."

"-Denne appen er så trygg at selv jeg kan bruke den, sier Solberg." Jada jada.

Dagbladet skriver den 17. at "Sør-Øst politidistrikt nekter sine 1 600 ansatte å laste ned Smitteappen i politiets telefoner." "-Politiet har et stramt regime innenfor alle områder av IKT-sikkerhet. Derfor avventer vi bruk inntil appen er vurdert ut fra en sikkerhetsmessig side, sier politimester Ole Bredrup Sæverud i Sør-Øst til Sandefjords Blad."

Anslagsvis mer enn 2500 ansatte i Forsvaret skal ikke; "Personell med særskilt skjermingsbehov eller i områder med skjermingsbehov, skal ikke bruke appen", skriver "pressetalsmann i Forsvarsstaben, orlogskaptein Thomas Gjesdal i en epost til Aldrimer.no."

"Forsvaret jobber(...) kontinuerlig med ansattes bevisstgjøring og forståelse for informasjonssikkerhet ved bruk av moderne teknologi og digitalisering. Vi opplever at de ansatte i stor grad er bevisstus sin rolle", skriver Gjesdal.

Altså en sak som har en del flere aspekter enn batterikapasitet ved GPS-bruk.

"-Ved rent smittesporingsarbeid så hadde det holdt med lagring på telefonen. Men for å vurdere om smitteverntiltakene har en effekt i samfunnet, så trenger vi også dataene på et nasjonalt nivå, sier Høie." (TV2)

"-I motsetning til flere andre løsninger som er under utvikling, eller allerede er lansert i andre land, skal Smittestopp sende lokasjonsdata fortløpende til et sentralt register hvor det lagres i 30 dager. Dette er spesielt inngripende i privatlivet, sier NIM <Norges institusjon for menneskerettigheter>-direktør Adele Matheson Mestad til NTB." (Aldrimer.no)

(Og vi kan utvide perspektivet (dog uten å gjøre sentrallagringslokalisering til Saken - for det er den ikke): Daglig leder i For velferdsstaten, Helene Bank "er svært kritisk til den nye smittesporingsappen fra Folkehelseinstituttet (FHI). Informasjonen den samler inn, deriblant brukernes smittestatus og lokasjonsdata, lagres av amerikanske Microsoft på servere i Irland."

"Bank mener at vi må tenke som i Tyskland: Selv om hver av oss gir fra seg sensitive opplysninger til private selskaper, skal ikke staten gjøre det. -Vi kan ikke samle våre militærdata i en Microsoft-sky som er regulert av amerikansk lovgivning, og bare av innkjøpskontrakter i Norge." "-... Med én gang det vi gjør, legges ut i skyer i andre land, er det andre personvernregler som gjelder. Vi har bare kontrakter å forholde oss til, og ingen sanksjonsmuligheter." (Kl.k. 18.04.20)

"...Smittestopp-appen, som har en rekke feilkilder: Den vil for det første kun registrere møter på minst 15 minutter, men smitten kan - som vi blir fortalt hver dag - skje mye raskere. Og appen gir ikke info om hva de møtende gjør innenfor de to meterne, om det er et bilvindu imellom, om de har munnbind, eller lignede. Hva om de fjerner seg et øyeblikk: starter tellingen på nytt? Og folk vil nok endre atferd i forhold til appen, men ikke dermed i forhold til smittespredning. Mange data vil ikke bli registrert, noe som vil gi et skeivt datamateriale. Den vil ikke dermed være nytteløs, men vil føre til feilaktige slutninger." (Bjørn Vassnes; Kl.k. 23.04.20)

"En sikkerhetsekspert intervjuet av DN mener at det mest sannsynlige appen vil bidra til, er først og fremst falske positive: at du blir varslet om at du var nær en smittet, uten at du selv er smittet. Falske positive kan bidra både til unødvendig bekymring og til unødvendig testing og belastning av helsevesenet."

"Appen kan ... ikke varsle deg om han som hostet da du passerte ham på gaten, eller hun som brukte bankterminalen på butikken rett før deg, eller han som gned seg i nesen og så tok i dørhåndtaket rett før deg. For dem har du ikke vært i nærheten av i mer enn 15 minutter.

De appen vil varsle oss om, er personene vi har vært nærme, men som det i praksis er noe lavere sannsynlighet for at har smittet oss." (Ida Aalen; kron. Aft. p. 20.04.20)

Men det applikasjonen virkelig kån, er å registrere lokalisering - opp til seks ganger i minuttet under forflytning (i flg. dagbladet,no). Samt naturligvis registrere samlokalisering.

Adele Mestad og Alf Butenschøn Skre (hhv. dir. og sen.rådg. Norges institusjon for menneskerettigheter; kron. Aft.p. 18.04.20): "Listen over menneskerettsutfordringene som følger av koronakrisen, blir stadig lenger." "Vi har nok aldri før sett en slik sentralisert innsamling i myndighetenes regi.

Fordi vi møter så få mennesker nå for tiden, er det ikke gitt at dataene er så anonyme som de ble fremstilt som på regjeringens pressekonferanse torsdag. Når både lokasjonsdata og opplysninger om hvem man har hatt nærkontakt med samles, dannes en helhet som kan gi et betydelig innblikk i sensitive opplysninger som bevegelsesmønstre og sosiale nettverk. <I denne "helhet" kan også inngå oversikt over dem som ikke lar seg bevege til frihets- og samfunnsnedbrytende 'dugnader'.>

En krysning av detaljerte opplysninger om bevegelsesmønster med offentlig tilgjengelige opplysninger om for eksempel hjemme- og jobbadresse, kan muliggjøre uønsket identifisering og personvernkrænkelser."

"Et problem er faren for formålsutglidning." "Et annet er sikkerhet." "Et tredje er at appen legger opp til sentralisert lagring hos myndighetene.

Dette istedet for en mindre privatlivsinngripende løsning som for eksempel er valgt på Island, der data lagres på brukerens telefon. Myndighetene begrunner med behovet for å forske på smitteoverføring og forstå hvordan adferden vår påvirkes av smitteverntiltak.

Vi vil tro at viljen er stor i befolkningen til å bidra til slik forskning, men dette er et annet formål enn smitteoppsporing."

Helene Bank igjen (kron. Kl.k. 16.04.20): "Regjeringen har ikke foretatt den forholdsmessighetsvurderingen som kreves for å kunne samle og dele offentlig innsamlete overvåkingsdata i appen.

Det anvendes sporings- og lagringstjenester fra noen av verdens største selskaper i den digitale økonomien."

"Appen Smittestopp er vedtatt uten folkevalgt behandling og uten noen offentlig høring. Forskriften ble vedtatt under regjeringens unntaksmandat i Smittevernloven § 7-12. Den skal foreløpig vare til 1. desember og data skal slettes etter 30 dager. Garantiene for avgrenset bruk og varighet er usikre, siden de fremgår av forskriften selv. Det betyr at begrensningen kan endres av regjeringen alene med ny forskrift.

Appen vil kople sporing av hvor vi går (GPS) med overvåking av andres telefoner (Bluetooth), og lagre det hele i en "sikker sky"... Teknologien er uferdig, og det er allerede varslet at det vil bli gjort feil."

"Appen er ... også et drømmescenario for de globale digitalgigantene og for stater som ønsker å drive etterretning mot norske interesser. Tilgang til helsedata fra en tillitsfull befolkning, som er kanskje den mest digitaliserte i verden og som nettopp nå aksepterer det meste innen databruk, er en gullgruve for dem som leverer disse globale sporings- og lagringstjenester.

I en kronikk i VG 27. mars skriver direktør i Folkehelseinstituttet Camilla Stoltenberg, administrerende direktør i Norges forskningsråd John-Arne Røttingen, direktør i Direktoratet for e-helse Christine Bergland og administrerende direktør i Simula Aslak Tveito: "FHI vil også ta initiativ til forskning om hvordan appen virker, slik at vi kan lære underveis, forbedre resultatene, og raskt og sikkert ta løsningen i bruk andre steder <sic> (...) Under normale omstendigheter ville utviklingen av et slikt verktøy foregått over flere år og med grundig testing. Nå er den utviklet på rundt 14 dager, og faren for feil er derfor stor. Vi arbeider på spreng for å kunne lansere appen så raskt som mulig. Utviklingen foregår i dialog med eksperter i andre liberale demokratier der tilsvarende systemer prøves ut."

Det er altså toppbyråkrater som rettferdiggjør forskriften med at slik gjør andre "liberale demokratier" også..."

Videre Frank Rossavik (Aft.p. 17.04.20): "Folkehelseinstituttets smitteapp er ute. Et stort flertall sier ja i en måling. Jeg tipper et flertall også vil bruke den. Mange er klare for nær sagt hva som helst av overvåking bare formålet er helse eller sikkerhet."

"Et hovedproblem ligger, etter min vurdering, i kjernefunksjonen: Den skal fortelle en bruker om vedkommende har hatt kontakt med en covid-19-smittet i mer enn 15 minutter.

Man får ikke opplyst navn eller hvor møtet fant sted, men man får dato.

Personvernet skal angivelig være ivaretatt, primært fordi appen er frivillig å bruke. Holder det i annet enn formaljuridisk forstand?"

"Når er man i dag tettere enn to meter på andre enn de aller nærmeste i mer enn 15 minutter?" "Det eneste jeg kan komme på, som nå gir reell mulighet for 15 minutter mindre enn to meter fra en fremmed, er kollektivtrafikken." "Skulle jeg få varsel om at jeg var nær en smittet i 15 minutter en dag jeg ikke var på lang busstur, vil jeg vite nøyaktig hvem det er snakk om.

FHI kan like gjerne sende navn og bilde.

Hva så, vil noen spørre. Svaret er at folk er forskjellige. Mange vil sikkert bare gjøre det de skal for å få fastslått om de selv er smittet, men andre vil også bebreide den som har smittet dem eller kan ha gjort det.

Noen vil dessuten helst selv bestemme hva venner og kjente vet om deres helse."

"Så er spørsmålet hvor frivillig appen blir i praksis. Jeg tipper at mange arbeidsgivere vil kreve bruk av appen for at ansatte skal få vende tilbake til kontorlandskapet.

Det sosiale presset kan også bli stort.

Myndighetene forklarer at appen skal gjøre det mulig å åpne samfunnet. Realiteten er at samfunnet må åpnes raskt og på mange felt for at denne appen ikke skal bli en digital gapestokk.

Først når nærkontakten med en fremmed smittet kan ha skjedd nesten hvor som helst, gir det mening å snakke om anonymitet."

"For meg er innvendingene store. Dessuten kan dette være et skritt mot noe verre. Neste gang er formålet litt mindre godt og overvåkingen mindre avgrenset, men da har folk allerede vent seg til slike apper. Tar du den appen, tar du vel den også."

Og Anders Slettholm (Aft.p. 02.04.20): "Boken Sjukdoktrinen (2007) av Naomi Klein bygger på antagelsen om at et samfunn i sjokktilstand har svakere motstandskraft. Selv om bokens øvrige innhold kan diskuteres, er det lett å se at

dette premisset holder vann nå."

"... spørsmålet melder seg for ethvert nytt tiltak: Er dette en rasjonell og riktig respons som følge av koronakrisen, eller skyldes tiltakene svekket dømmekraft som følge av koronasjokket <eller skyldes de noe annet>? Prosessen rundt den mye omtalte krisefullmaktsloven er ett eksempel. Til slutt måtte landets høylytte jurister trekke i nødbremsen og få Stortinget til å snu, slik at fullmaktene ble langt mer begrenset. Selv om Jonas Gahr Støre og ... mange andre politikere forsvarte det opprinnelige utkastet helhjertet og oppriktig, er det i ettertid lett å tenke at de led av svekket dømmekraft."
"-For noen uker siden var det ikke mange mennesker i Norge som i det hele tatt ville tenkt tanken om å laste ned en slik app", sa professor Olav Lysne ved Simula, som utvikler appen, til Aftenposten." "Men nå er det uansett krise. Da er spørsmålet om det er rasjonelt eller sjokkskadet å si ja til å la staten totalovervåke dine bevegelser."

"Her er mange løfter på en gang. Har man tillit til staten, kan man naturligvis bare ta dem for god fisk. Men for eksempel skråplansargumentet er alltid relevant i slike spørsmål. Hva hvis denne pandemien pågår i halvannet år? Og hvis appen viser seg effektiv, hvorfor ikke ta den i bruk under neste skikkelig harde sesonginfluensa? Eller enda bedre: Med kontinuerlig smitteovervåking kan man kvele enhver epidemi helt i starten ved å spore og isolere smitekildene ekstremt tidlig i forløpet. En digital flokkimmunitet, så å si, til prisen av kontinuerlig overvåking av din mobiltelefon. Eller ta den angivelige frivilligheten. Hvis en stor del av befolkningen bruker appen, er det lett å forestille seg et sosialt press mot dem som har betenkeligheter. Man kan også se for seg at arbeidsgivere kan pålegge - eller i hvert fall sterkt oppfordre - sine ansatte til å laste ned appen."

"Det er for så vidt et interessant uttrykk for tillitsforholdet mellom stat og borger også at staten håper at folk vil la seg overvåke frivillig. Men det kan hende at den har rett. Akkurat utforming og vilkår gjenstår å se. Men selv har jeg landet på i utgangspunktet å være villig til å la meg overvåke. Jeg stoler på myndighetene og tenker at gevinstene ved bedre smittesporing og tidligere isolering er så store at det er verdt personvernprisen. Jeg føler også en slags forpliktelse til fellesskapet: Det skal ikke være min skyld hvis dette mislykkes. Alle innvendingene lenger opp i teksten er fortsatt relevante, men jeg tillegger dem ikke avgjørende vekt. Men det kan altså hende jeg tenker slik fordi jeg er koronasjokkskadet. Det er til og med ganske sannsynlig."

O.S.V.

Hans Rustad (document.no 12.04.20): "Det skjedde noe for to tusen år siden, og siden har ikke verden vært den samme. Hvis noe er satt inn i verden, kan det ikke omgjøres. Det kan ikke tilbakekalles. Jesu oppfyllelse av sin gjerning forandret vår kosmologi og gjorde korset til sentrum. Du kan flykte fra det, benekte det, motarbeide det. Men du kan ikke omgjøre det som ble satt i bevegelse og som alt røtter rundt."
<"Han kom; og de kjente ham ikke, Han var en tømmersvenn. Han vanket i dårlig selskap. De kjente ham ikke igjen. De sendte en spotteglose mot korset, der han hang. Men han vil komme tilbake ennu engang!" (Arnulf Øverland)>
"All den kunnskap som fortidens fedre og kvinner samlet opp gjennom generasjoner, er i ferd med å gå tapt fordi vi styres av mennesker som vil nullstille samfunnet og skape en helt ny verden. Dette er avgudereri."
"De fjerner det vi har trodd på, og de fjerner historien, slik at den fortaper seg. De unge vet nesten ingenting."

Rustad 17.03.20: "Nå feier en epidemi inn over Vesten, og de samme myndigheter som har gått i gang med å demontere nasjonen, skal løse et smitteproblem av ukjent omfang.

Den lettvinthet med hvilken lederne stenger skoler og permitterer arbeidstakere har noe av de samme voluntaristiske, improviserte, lunefulle og ustabile ved seg som importen av millioner av mennesker med en fremmed kultur. Voluntaristisk betyr at man tror på sin egen vilje, at man kan gjøre hva man vil. Barn tror at ønske og resultat er identiske. Voksne vet at det er ikke slik."

"Forvandlingen av nasjon til befolkning kan kun skje ved en type maktpolitikk som med fast hånd dirigerer menneskene dit makten vil, uten at de helt forstår hva som foregår. Sentraliseringen av Norge er ledd i denne prosessen. Myndighetene er nå i gang med et nytt eksperiment, og denne gang er det overfor en motstander de ikke forstår og kjenner. Det legger et ukjent antall x-faktorer inn i ligningen. Men styringsviljen er gått dem i blodet. Det er derfor det snakkes så mye om tillit."

(Her hører hjemme en drøy parentes; Kaj Skagens Norgesbiografi (s.379-0):

"I et intervju karakteriserte <historiker Finn> Olstad embedsstatsstyret på en måte som like meget rammer dagens "post-demokratiske" situasjon: "Politikken var en regissert forestilling hvor de rådende elitene skulle gis mandat til å styre." Han brukte både økonomi og innvandring som eksempler på politikkområder hvor et nettverk av byråkrater, interessegrupper og akademikere hadde gjennomført en ny kurs overfor "rådvillige politikere og et motvillig folk":

"Det er knapt noe annet område <enn innvandringspolitikken> som minner meg mer om embedsmannsstatens førende ideologer, som var overbevist om sin overlegne innsikt og moral, og som ville skape det gode samfunn - uten innblanding fra et uvitende og uskikket folk. Frederik Stangs berømte uttalelse om at allmennviljen, "lutret og modereret" skal være den bevegende kraft, får i denne sammenhengen fornyet relevans. Det dreier seg om politisk formynderskap, der grunnlaget er det som ble kalt den "opplyste" opinion eller "fornuftige" samfunnsmening, som i neste omgang må fortolkes, bearbeides og eventuelt omformuleres for å gi grunnlag for en riktig og moralsk politikk.

Om noe er typisk for "post-demokratiet" må det være dette: Her er nye politiske eliter, forskjellige fra de dominerende i den pre-demokratiske æra, men på en måte likevel gjenkjennelige. De krever sin rett ut fra overlegen kunnskap, innsikt og moral, ikke så helt ulikt 1800-tallets konservative politikere og ideologer - uansett om retorikken er liberalistisk eller demonstrativt venstreorientert."

Det var den samme påpekning av forbindelsen mellom innvandringspolitikk og formynderstat som hos Houellebecq. I en kommentar til terrorangrepene i Paris i november 2015 hevdet Houellebecq at terroren hadde sin bakgrunn i kombinasjonen av franske militære eventyr utenfor landets grenser og høy innvandring, to forhold som politikerne hadde iverksatt mot befolkningens ønske, og at det eneste virksomme middel mot terror var å snu den politiske ordning fra representativt til direkte demokrati. I et intervju fra 2017 utdypet han dette synspunktet med å si at det representative demokratiet av systemgrunner ikke uttrykker de fremherskende synspunkter i befolkningen.

I Norge viste innslaget av formynderstat seg etter Olstads mening også i utenriskpolitiske spørsmål som da Norge uten forutgående diskusjon i Stortinget eller offentligheten blandet seg militært inn i den libyske borgerkrigen i 2011." Parentes slutt.)

SSB har beregnet dagsprisen for lærings- og produksjonstapet ved hjemsendte barn og deres foreldre til 1,7 mrd. Oslo universitetssykehus har, målt i liggedøgn, et belegg siste uke i mars på 53 prosent. Og Den norske legeforening ser mulighet for u håndterlige helsekøer samt "at det i befolkningen som sådan vil være et større helsetap knyttet til manglende "ordinær" behandling enn selve covid-19 epidemien". Altmedens legekontorer permitterer ansatte grunnet

"Mye forskning og erfaring fra kriser viser at når beslutningstakere låser seg inne i sine kriserom og skal gjøre såkalte raske beslutninger, oppstår gruppetenkning og forvrengte verdensbilder. Når kritiske røster er stengt ute eller opphører, og alle er enig om at de forstår situasjonen riktig, blir man sine egne etiske og logiske referansepunkt. Gode resultater i en nasjonal krise er ikke et spørsmål om mest mulig hierarki og maktbruk, sentrale planer og kortsluttede vedtak."

"Sterkt inngrepene tiltak må ha folkelig legitimitet og være proporsjonale til trusselen. Myndigheter kan ikke påkalle dugnad og samtidig med makt frata folk rettigheter når tiltakene hviler på høyst tvilsomme og svake kunnskapsgrunnlag. Da ødelegges demokratiet permanent."

"I Norge er det i utgangspunktet bare krigslignende tilstander hjemlet i beredskapsloven som legitimerer unntakstilstand. De omfattende tiltakene som er iverksatt er hjemlet i smittevernloven, men regjeringen velger likevel å utnytte krisesituasjonen til å presse Stortinget til å hastebehandle en utvidelse av sine fullmakter i en egen kriselov. Det er farlig og helt unødvendig. Erfaring fra historien viser at både opposisjon i parlamentet og mediernes rolle lammes i slike situasjoner." "Så hva skal oppnås med dette i Norge?"

Målet med enhver unntakstilstand er å sette til side demokratiske rettigheter, institusjoner, mekanismer og prosesser, og samtidig utvide rollen til staten, politiet og militæret." "Unntakstilstanden forskyver dermed det mest grunnleggende i demokratiet, som er maktfordelingen ... Det skjer under henvisning til at krisen krever raske og kraftfulle beslutninger som ikke kan ta hensyn til normale friheter og rettigheter.

Men forestillingen om at ekstreme tider krever autoritære løsninger, er en myte. Det finnes ikke belegg for at krisehåndtering generelt eller mot virus er bedre under regjeringsdiktat enn hvis man lar demokratiet fungere. Tvert imot, autoritære vedtak svekker befolkningens evne til å ta ansvar i kriser, fordi krisehåndtering er avhengig av bred oppslutning og innsats." (Prof. Stig O. Johannessen; Kl.k. 20.03.20)

"I to måneder har verden opplevd et sosialt og politisk lurveleven som ledet tankene fra en pandemi over på et pandemonium. Et pandemonium er en situasjon med mye støy og forvirring fordi folk er oppbrakt, sinte eller redde. Dette er en god beskrivelse av det vi opplever hver dag som ofre for politikernes forvirring og mediernes støy", skriver Michal Rachel Suissa (Norge Idag 24.04.20) under overskriften "Har vi beredskap mot et pandemonium?"; (hun kommer i den forbindelse innom "mediernes, og spesielt fjernsynsmediernes innsats under krisen" som "skaper støy og forvirring").

"Det helt sentrale i en beredskapsplan er å kunne forutse mest mulig av den situasjonen som oppstår under en krise, enten den er lokal eller global, - enten den er av helsemessig eller av militær art, og avsette nødvendige ressurser slik at de er umiddelbart tilgjengelige. Å forutse at man under en viruspandemi raskt vil få behov for store lagre at smittevernutstyr krever ikke uvanlige evner. Det gjør det heller ikke å forutse hva som i en slik situasjon vil oppstå av konsekvenser av at samfunnsvirksomhet og samferdsel må stenges ned. Men ingenting av dette synes å ha vært forutsett eller utført som beredskapstiltak, annet enn eventuelt i byråkratiets planer."

"Norsk beredskap mangler ikke styrende organer, planer og byråkrati. Vi har til og med fått veiledning (på Intenett) om hvordan vi skal kunne klare oss selv i minst 72 timer i en krisesituasjon. Men hvor er det beredskapstiltaket som sikrer at hele samfunnet skal kunne klare seg selv i 72 dager eller uker og måneder?"

Gjennom flere tiår har samfunnets beredskap mot omfattende kriser som den vi nå opplever, blitt systematisk bygget ned. For ikke mange år siden hadde vi høy selvforsyningsgrad med beredskapslagre av korn og andre matvarer som skulle kunne hjelpe oss gjennom minst et år. Vi hadde et nasjonalt medisindpot,

Apropos det siste; Leder av Norges Farmaceutiske Forening 1999-2005, Martin Bjerke, forteller (Kl.k. 21.04.20): "NMD <Norsk Medisinaldepot med Vitus> ble oppkjøpt av utenlandsk kapital og eies nå av amerikanske McKesson. Tilsvarende eies de to andre store kjedene av Walgreen Boots Alliance (Boots) og tyske Phoenix (Apotekl).

Det er nå nærmere 1000 apotek i landet, en økning fra cirka 400 før ny apoteklov trådte i kraft. Mens apotek tidligere ble opprettet på grunnlag av behov, er det eiernes kommersielle vurderinger som nå ligger til grunn for etableringen. Kommersialiseringa har ført med seg et annet vareutvalg, blant annet mange hyllemeter med kosmetikk. Det har også vært en uheldig praksis knyttet til ikke-faglig begrunnet mersalg.

Apotek var tidligere forsynt med laboratorier for produksjon av legemidler, hadde større beholdning av legemidler og sykepleieartikler, og ansatte som utgjorde et bredt fagmiljø. Apotekene var dermed i større grad enn nå en del av legemiddelberedskapen. NMD forsynte apotek med stoffer og legemiddelsubstanser til den lokale produksjonen. Nå er det serviceproduksjonsordningen, bestående av fire apotek, som skal dekke behovet for legemidler det ellers ikke er mulig å skaffe."

Men det skal fremdeles bli verre: Avdelingsoverlege ved Mikrobiologisk avd., Haukeland, prof.dr.med. Elling Ulvestad og seks andre, skriver (Aft.p. 21.04.20; kronikken bør leses i sin helhet): "Internasjonalt samarbeid og hjemmelagde tester redder diagnostikken under sars-cov-2-pandemien. Nå setter en ny EU-forordning denne viktige beredskapen i fare.

Testene som brukes til å påvise sars-cov-2, er såkalte PCR-tester... PCR-tester kan man med litt øvelse lage på egen hånd, og såkalte "in-house"-tester utviklet av laboratoriene selv, har lenge vært en bærebjelke i diagnostikk av infeksjonssykdommer."

"Muligheten til raskt å kunne tilby in-house PCR-tester representerer en fantastisk beredskap. At Norge under sars-cov-2-pandemien umiddelbart etablerte seg blant de landene som testet flest pasienter pr. innbygger, skyldtes ene og alene vår kapasitet til å anvende in-house PCR-tester. Motsvarende var det regulatoriske hindringer som fratok amerikanske laboratorier muligheten til å benytte in-house-tester, og som dermed forårsaket de enorme forsinkelsene USA opplevde da de forsøkte å eskalere sin diagnostikk."

"Den såkalte IVD-forordningen (2017/746) har som formål å sikre kvalitet innenfor diagnostisk virksomhet, men det er liten tvil fra vår side om at kommersielle aktører har fått påvirke utformingen for mye.

Det legges opp til at laboratorier må CE-merke alle in-house-tester med kostnadskrevende dokumentasjon og inspeksjoner. Alternativt stilles det krav om at man ikke skal kunne benytte in-house-tester så lenge det finnes en tilsvarende kommersiell test. Dette vil øke samfunnets kostnader, uten gevinst i form av økt kvalitet. Videre vil det føre til at ekspertisen vi har bygget opp for å etablere in-house PCR-tester, gradvis går tapt. Vi vil heller ikke kunne forsvare å investere i instrumenter egnet for in-house-tester eller opprettholde de store lagre med testingredienser."

"I en akutt pandemisituasjon kommer kommersielle tester altfor sent. Selv med forsert godkjenning fra myndighetene tar det flere måneder før de når markedet. Mister vi vår kapasitet for in-house PCR, representerer dette et bortfall av beredskap som gjør at vi ved neste pandemi vil få en kritisk forsinkelse i testingen. Norge vil faktisk havne i en særskilt utsatt posisjon, fordi vi ikke produserer kommersielle tester selv. Vi ser at leverandører i USA og Europa legger begrensninger på eksport av koronatster så lenge hjemmemarkedenes behov ikke er dekket.

Forordningen omfatter også antistoff-testene som skal fortelle oss hvem som allerede har gjennomgått covid-19. Disse testene kan vi i dag lage selv, noe norske sykehus og universiteter er i gang med. Dette er viktig, fordi også

antistofftestene kommer til å bli mangelvare."

11

Og fremdeles drømmer vel noen om høyhus på Gaustad. Medisinhistoriker, prof.em. Aina Schiøtz (Kl.k. 06.04.20): "Den store sykehusideologen i annen halvdel av 1800-tallet var sykepleiepioneren Florence Nightingale. Hennes bok, "Notes on Hospitals", først utgitt i 1859 og senere trykt i tallrike opplag, var et arkitektonisk manifest og en praktisk guide ... Sentralt sto ideen om å konstruere etter paviljong-prinsippet. Det innebar et sett av bygninger hver med ansvar for sine sykdommer og/eller funksjoner. De kunne stå fritt eller bindes sammen med en korridor eller midtbygning. Poenget var å isolere ulike grupper syke for å hindre spredning av smitte." "Over store deler av verden dukket paviljongsykehusene opp. Det gjaldt også i Norge, først ved Rikshospitalet, men særlig markant ved Ullevål, som sto ferdig i 1887. Begge hadde frittstående epidemiavdelinger som i tillegg ble skjermet av beplantning eller mur." "Etter 1950-årene, da antibiotika og vakinasjonsprogrammene var introdusert, var man overbevist om at de store epidemienes tid var forbi. Epidemiavdelingene ble bygd ned og stadig færre leger med infeksjonsmedisinsk kompetanse ble utdannet. 1960-1980 var tiden for bygging av høyhusene i norsk sykehusarkitektur."

"Som pasient er det underlig å komme til sentralblokk <på Haukeland> i dag. Parkeringen, som vanligvis er "håpløs", er intet problem. Alle innganger, bortsett fra én, er stengt. Her er det vakter. Du skal ha god grunn for å komme inn. Inne er mye avstengt, det er få pasienter å se. Mange har fått beskjed om at timen er utsatt, andre tør ikke møte av redsel for smitte. Bare de med livstruende sykdommer dukker opp. En rekke avdelinger har redusert aktivitet, og legene her kan ha roligere dager. Hva om sykehusene hadde hatt en frittstående bygning for pasienter med smittsomme sykdommer, med høykompetent helsepersonell? Da kunne sykehusets øvrige drift tilnærmet gått som normalt. Helse Bergen forsøker nå en funksjonsfordeling innen de ulike sykehusene i sin region. Det er vel og bra, men vil det fungere?"

Suissa skrev 6g om "beredskapslagre av korn og andre matvarer".

"I et skriftlig svar til Geir Pollestad (Sp) i Stortinget opplyser næringsminister Iselin Nybø (V) at det som er på lager av hermetisk eller frysetørret mat dekker kaloribehovet for om lag 30.000 personer i tre dager. Det tilsvarer mat til 42.857 personer i en uke, skriver Stavanger Aftenblad." "Nødlagrene Pollestad etterspør, er av svært begrenset omfang og ment til å hjelpe i helt akutte problemer for spesielt utsatte deler av befolkningen, skriver Nybø i et svar til Aftenbladet." (NTB/document.no 23.04.20)

"Det er mat nok til alle", preikar Bollestad. Det har ho mest truleg rett i. Når FAO, FNs organ for mat og jordbruk, skriv rapport om situasjonen i verda nett no, er det ikkje mengda dei er urolege for. Men dei er urolege. For forsyningslinjer, til dømes. Stengde hamner. Logistikk. Slike ting. Sånt som gjer at det i USA i dag (ifylgje New York Times) vert dumpa 14 millionar liter mjølk kvar dag. At når Russland og Ukraina, som til saman står for ein fjerdedel av korneksporten i verda, seier dei ikkje vil stengje, men avgrense nett slikt eksport dei komande månadene, stig kornprisen slik at internasjonale kornprisar vert liggjande over norske kornprisar for fyrste gong sidan finanskrisa." "Å nytte mest mogeleg av våre eigne ressursar til å produsere mest mogeleg av vår eigen mat er ein av dei sterkaste, mest verknadsfulle måtane å syne solidaritet på.

For å få det til treng vi fyrst og fremst ein landbruksminister som erkjenner at det er eit motsetnadsforhold her. At billeg, importert kraftfôr i stor grad har konkurrert ut norske beitelandskap. At når det no kan ende med å verte dy-

rare, treng vi ikkje vente på at det blir det, vi kan byrje å beite meir med ein einaste gong.

Og ikkje minst: Berre slik kan 50 prosent sjølvforsyning verte noko meir enn ei halv løgn og ei ansvarsfråskrivning." (Siri Helle; Dag og Tid 17.04.20)

"-Samfunnets og folks evne til å glemme, og skyve under teppet, er de mest grunnleggende forhold i folks liv og i et samfunns eksistens - en slags velstandens og forbrukersamfunnets dekadens der man tar det meste for gitt og tror at alt kan kjøpes for penger, sier" adm.dir. ved Norsk institutt for bioøkonomi, Nils Vagstad (Nat.17.04.20); "-Dagens samfunnsstrukturer er ekstremt sårbare, blant annet på grunn av sin høyteknologiske avhengighet, konsentrasjon av produksjon geografisk og i store multinasjonale strukturer og en kontinuerlig varestrom fra produksjon til forbruk med liten buffer og lagerreserve. I "fredstid" kan dette være funksjonelt, men i kriser en mulig selvforsterkende trussel, sier Nibio-sjefen." "-For eksempel går 50 prosent av all soya gjennom Panamakanalen og Malakkastredet. Dette kombinert med pandemier, krig og konflikt og kanskje hacking av navigasjonssystemene er risikofaktorer med store konsekvenser for hele det globale systemet".

"Nils Vagstad kommer med tre overordnede tiltak for å øke matberedskapen i Norge:

Livskraftig landbruk i hele landet, med en fungerende og kompetent verdikjede i alle ledd. Fundamentet er den norske suksessmodellen - den solidariske samvirkeorganiseringen. Dette er etter mitt syn en bærebjelke for utnyttelse av ressursene våre, sikre produksjon i hele landet og dermed vår langsiktige beredskap.

Forstå biologien, og hvordan helhet og sammenheng i det norske matsystemet, med produksjon over hele landet, i alle regioner kombinert med en velfungerende infrastruktur gjør norsk matforsyning robust, og forstå konsekvensene før Norge av hendelser utenfor landets grenser.

Unngå at fragmentariske tiltak på miljø- og klimaområdet svekker bærekraften i norsk landbruk og dermed grunnlaget for nasjonal matsikkerhet og verdiskaping, ved for eksempel å legge unødige begrensninger på husdyrproduksjoner og på dyrkingstiltak."

"Det kan selvsagt være grunner for at folk som kjøper biler i millionklassen trenger en håndsrekning fra fellesskapet for å finansiere bilkjøpet, slik Christina Bu kan oppfattes. Men uavhengig av det, så synes i alle fall jeg at det gir god mening - når man diskuterer kostnaden for et beredskapslager for korn - å se at den ikke utgjør mer enn det samfunnet ellers bruker i løpet av et par uker på å støtte opp om de som handler seg biler som Tesla Model X og Model S. Dette er ikke å sette det ene opp mot det andre. Det er kort og godt å sette tingene i perspektiv, selv om representanten for Elbilforeningen ikke liker å havne i dette perspektivet." (Nils Vagstad; Nat. 24.04.20)

Og mens vi likevel toucher 'klima'-politikken; Hans Bårdsgård (Nat.20.03.20): "Norske husdyrs metanutslipp har sunket med 20 prosent siden 1940."

"Hva er det å tjene på å skyte bort kua og få nepa igjen? Agronom og journalist Øystein Heggdal har beregnet at om vi fjerner drøvtyggere fra Norge til evig tid, vil effekten tilsvare å stoppe CO2-utslippene fra Norge i seks måneder."

"Kjøttkutt øker sjølvforsyninga, får vi høre. Folk i Irland la om kosten i vegetabilsk retning på 1700-tallet. Der irene før sendte næringa gjennom ei ku og en sau, ga poteten næringsstoffer direkte fra jord til bord. Poteten ga flere kalorier fra hver kvadratmeter. Inntil det kom uår - og potetpest. Hver fjerde innbygger sultet ihjel eller utvandret. De gjenværende gjenopptok husdyrholdet.

Planteproduksjon setter hele egenkapitalen ned i fåra, og inn på at det skal bli en skapelig sommer. Når regnet høljer så mye at endene svømmer på langs av fåra (en potetbonde i Lånke påstod en gang at de svømte på tvers), går egenkapitalen tapt.

En ku er både et matlager og en matprodusent. Den overlever, kalver og gir melk gjennom enhver regnværssommer, fordi gras gror nesten uansett vær."

13

"Sjølfforsyningsgraden i Norge svinger fra år til år. Og det er et problem at vi lar utmarka gro igjen mens vi har gjort oss avhengig av å beslaglegge store arealer i Brasil, for å kunne føre opp kjøtt og melk merket "Nyt Norge" med en grad av lønnsomhet.

Men en omlegging til grønt vil ikke gjøre oss mer uavhengige. Isteden får vi en sjølfforsyningsjojo: Kraftig overproduksjon, prisdump og massiv matkasting i kronår, nullavlinger og storimport av mat i uår.

Solskinshistorien om grønnsaklandet Norge kan, om den gjøres til politikk, gjøre oss grundigere avhengig av utenlandsk arbeidskraft og matimport, med liten, kortvarig og tvilsom klimaeffekt.

Hvilket forklarer hvorfor ingen ansvarlig bonde noen gang la opp driften etter solskinshistorier."

"Alle med kunnskap om faglige fakta veit at kraftfôrprisen bestemmer verdien av graset i graslandet Norge, og at allmenngjort tariffavtale legger grunnlaget for verdien av familiejordbrukets egen arbeidskraft. Dette er to hovedbærebjelker for framtida." (Per Olaf Lundteigen; Nat.29.04.20)

"Vederlaget til familiens arbeid og egenkapital var i gjennomsnitt 140 kroner/time i henhold til den siste offentlige driftsgranskinga i jordbruket for 2018. Familiejordbruket utkonkurreres - selskapsjordbruket (AS) med utenlandsk arbeidskraft overtar.

Dagens norske jordbrukssystem sitter i saksa. Den elendige betalinga for jordbruksarbeid er en spydspiss i å fremme Forskjells-Norge. Systemet gir elendig beredskap og økende økonomisk urettferdighet.

Det verste er at dette er politisk reelt bestemt i et korporativt system mellom jordbruksnæringsas ledere og regjeringene. Stortinget må i henhold til Grunnloven fatte vedtak om bevilgninger og lover for at det skal forplikte staten. Men i jordbrukspolitikken er det Stortingets tradisjon å bare strø sand på det som er avtalt i det korporative systemet.

Regjeringene sitt krav i alle forhandlinger er at realverdien av mat skal ned for at folk skal ta ut velferdsforbedringer. De organisasjonsledere som er med på denne ferden (race to the bottom) får anerkjennelse, karriere og ikke minst ja til et utall av økonomiske spesialtilskuddsordninger, som gjør jordbrukspolitikk til en ugjennomtrengelig jungel for folk utenfor næringa.

Jeg har lenge fått høre fra den korporative alliansen at økt kraftfôrpris og derved redusert import av soya og korn er veien til undergangen for norsk husdyrbruk. Argumentet er at det ikke er realistisk å øke markedsprisene på maten. Kostnadene må ned. Vi må derfor importere mer og billigere mat til kua og kyllingen fra utlandet."

Når 1,5 mill. dekar grasareal og beitemark er ute av drift og utmark gror igjen, har dette samtidig betydelig sammenheng med forekomsten av Statens løshunder - hvilke, om de ikke kan dresseres til å bli helårsvegetarianere, bør å skytes: "Bernkonvensjonen <1979> om beskyttelse av de truede artenes livsbetaingelser, som undertegnede var med og forhandlet frem, sier at før myndighetene gjeninnfører en art, må de forsikre seg om at forholdene ligger til rette for dette. Biologisk sett gir det ingen mening å ha ei målsetting om en levedyktig bestand av ulv i Norge." Skriver (tidl.) ekdpedisjonssjef Erik Lykke som signerte konvensjonen. (Sitert av Kristian N. Kvikstad; Nat.27.02.20)

M.R. Suissa nevnte også "krise ... av militær art".

Forsvarsdepartementet presterer årlig forbruke omkring 60 mrd. uten å levere et reelt nasjonsforsvar - ikke engang evne til å sikre mottak av allierte forsterkninger. "Oberstløytnant Tormod Heier ved Forsvarets høgskole har skrevet at dagens forsvar kan takle en 24-timers beredskap kun 2-3 døgn i strekk." (Aft.p.17.04.20)

Aftenposten fortsatt: ""Stemningen i Forsvaret er ikke lenger god"." (BFO-le-der Jens Jahren) "Det er altfor tynt i rekkene i Forsvaret. Det er flere og flere som "ikke orker mer". Arbeidspresset blir for stort, jobb går for ofte foran familie, og ansatte og ledere mister i økende grad motivasjonen. Svært mange velger å slutte, og det er gjerne folk i en alder og med kompetanse som Forsvaret bør beholde.

Dette er budskapet fra Befalets fellesorganisasjon (BFO) i innspillet til ny langtidsplan for Forsvaret (LTP)."

Og hvis den beskrevne situasjon var det F.dep ønsket å oppnå, så har de langt på vei lyktes. Hørsjefen ønsket forøvrig 50 prosent flere soldater.

"Vi var uforberedt på terror. Vi var uforberedt på pandemi. Det ser ut til at vi skal være tilnærmet like uforberedt ved krig på norsk jord. Først beskriver Langtidsplanen for Forsvaret 2021-2024 en nærmest eksplosiv sikkerhetspolitisk situasjon både globalt og regionalt.

Deretter konkluderes det med at det trenger vi egentlig ikke å forholde oss særlig mye til.

I hvert fall ikke før etter 2024. Eller kanskje vi skal vente til 2028/2030. Velkjente prokuratortriks, og en kommunikasjonsprofil som er i grenseland manipulerende og skjønnmalende, preger både det skrevne ord, pressemeldinger og kortversjoner." (Tidl. HV-sjef; gen.maj.(p) Tor Rune Raabye; Facebook 23.04.20)

Det vises forøvrig til D.J.H.; Forsvaret - fortsatt business as usual?; kommentar-avisa.no 23.09.19.

OG SÅ VAR DET KINA

"Ifølge Fiskekjøpernes Forening ble det i fjor sendt 100.000 tonn norsk torsk til foredling i Kina. Dette er en tredel av samlet norsk torskekvote, og eksport via fryselager skal gi 20 norske årsverk. Hadde dette råstoffet blitt bearbeidet av landets fiskeindustri, ville det gitt rundt tusen årsverk." (Ole Magnus Rapp; Kl.k27.02.20)

Men det var Wuhan-viruset: "Hadde kinesiske myndigheter reagert en uke tidligere, ville antallet smittede i Kina blitt redusert med 66 prosent, ifølge en ny forskningsrapport.

Hadde myndighetene reagert to uker før, ville 86 prosent færre ha blitt smittet, ifølge rapporten.

Tre uker før? En reduksjon på 95 prosent i antallet smittetilfeller.

Rapporten, som er såpass fersk at den ikke har vært gjenstand for en såkalt fagfelle vurdering, er publisert av 12 forskere fra universiteter og sykehus i Storbritannia, USA og Kina - inkludert Harvard, Fudan-universitetet i Shanghai og University of Southampton." (Aft.p.30.03.20)

(Men 'Alt blir bra'. Javel. Hvor lenge da evt.? Fem år? Ti år - femten? Før Karl Marx' disipler slipper løs noe verre og all verdens onde krefter forenes om å påføre en sjokkbehandlet 'befolkning' Løsningen?)

"USAs holdning til Kina avhenger av hva myndighetene finner. De er iferd med å utforske hva Kina gjorde og når.

Så fort USA ble klar over at det hadde dukket opp et nytt virus i Wuhan, ba Center for Disease Control om å få sende eksperter inn. Men det fikk de ikke lov til." (Hans Rustad; document.no 19.04.20)

"Verdens helseorganisasjon (WHO) ønsker å framstå som en ledende autoritet, men utelukker demokratiske Taiwan som effektivt begrenser covid-19 uten å stanse samfunnet.

Taiwan, med Kina som nærmeste nabo, har kanskje verdens beste helsevesen. Når dette skrives, er kun vel 390 smittet og seks døde i Taiwan."

"Allerede i slutten av desember 2019 varslet Taiwan WHO om at det nye koronaviruset spredte seg mellom mennesker. WHO, som vanskelig kunne viderefremidle dette til resten av verden uten henvisning til Taiwan, tiet om advarselen, og

valgte i stedet å formidle kinesisk propaganda så sent som 14. januar." (Jessica KaYi Chiu og Arne Melsom, Hongkongkomiteen i Norge og reporter Geir Yeh Fotland; Kl.k.15.04.20)

Rustad (15.04.20): "WHO spiller en viktig rolle. Det var WHO som fulgte Kina og tok to trinn tilbake. Når Beijing løy, løy også WHO. Når Jonas Gahr Støre, som har jobbet for WHO, sier at WHO er uunnværlig og kun følger helsefaglige kriterier, så lyver han også. WHO dekker opp for Beijing, og Støre dekker opp for WHO. Slik forblir løggen intakt."

Rustad gjengir Wall Street Journal's leder 5. april; World Health Coronavirus Disinformation - WHO's bows to Beijing have harmed the global response to the pandemic: "The coronavirus outbreak began in Wuhan, China, sometime in the autumn, perhaps as early as November. It accelerated in December. Caixin Global reported that Chinese labs had sequenced the coronavirus genome by the end of December but were ordered by Chinese officials to destroy samples and not publish their findings. On Dec. 30 Dr. Li Wenliang warned Chinese doctors about the virus, and several days later local authorities accused him of lies that "severely disturbed the social order.""

"Taiwanese officials warned WHO on Dec. 31 that they had seen evidence that the virus could be transmitted human-to-human. But the agency, bowing to Beijing, doesn't have a normal relationship with Taiwan. On Jan. 14 WHO tweeted, "Preliminary investigations conducted by the Chinese authorities have found no clear evidence of human-to-human transmission." The agency took another week to reverse that misinformation."

"On Jan. 22-23 a WHO emergency committee debated whether to declare Covid-19 a "public health emergency of international concern." The virus already had spread to several countries, and making such a declaration would have better prepared the world. It should have been an easy decision, despite Beijing's objections. Yet director-general Tedros Ghebreyesus declined and instead traveled to China."

"He finally made the declaration on Jan. 30 - losing a week of precious time - and his rhetoric suggests the trip to Beijing was more about politics than public health. "The Chinese government is to be congratulated for the extraordinary measures it has taken." he said. "I left in absolutely no doubt about China's commitment to transparency.""

("Som Etiopiens utenrigsminister <2012-2016> førte Tedros, der var bestyrelsesmedlem i det marxistisk-leninistiske Tigray Folkets Befrielsesfront (TPLF), opsyn med en massiv utvidelse af Kinas rolle i Etiopien. Kina er Etiopiens største utenlandske investor, dets største handelspartner og også dets største långiver." (Soeren Kern; Gatestone Institute; gjesteskribent document.no 28. 04.20))

Rustad siterer (06.04.20) New York Times fra dagen før: "Since Chinese officials **disclosed** the outbreak of a mysterious pneumonialike illness to international health officials on New Year's Eve, at least 430,000 people have arrived in the United States on direct flights from China, including nearly 40,000 in the two months after President Trump imposed restrictions on such travel, according to an analysis of data in both countries."

"Hvis kommunistpartiet 31. desember valgte å gå ut med at de hadde fått en epidemi i fanget, kan vi være sikre på at de hadde visst det en stund. De visste at viruset var svært smittosomt. Likevel valgte de å la flyene gå internasjonalt". Konsekvensene kan antas ha vært kjent i Beijing.

Rustad (19.04.20); Donald "Trump's handelsrepresentant Peter Navarro ... sier dette til Mario Bartimoro i hennes søndagsprogram på Fox News"; "First of all, the virus was spawned in China. Second of all, they hid the virus behind the shield of the **World Health Organization**. The third thing they did was basically hoard **personal protective equipment** (PPE) and now they're profiteering from it," Navarro told host **Maria Bartimoro**, referencing the fact that many states have been dealing with a shortage of PPE for health care work-

ers during the coronavirus crisis."

"He added that "more importantly, we know that for a critical six-week period of time, China used its influence at the World Health Organization to hide the virus from the world. This was a time where that virus could have been contained in Wuhan; instead, 5 million Chinese people went out from Wuhan and propagated the virus around the world.""

"During that period of time, that six-week interval when they were hiding this virus from the world, China went from a net exporter of personal protective equipment, they are the largest producer of that in the world, to a large net importer," Navarro said. "They basically went around and vacuumed up virtually all of the PPE around the world, including a lot from this country, which was for humanitarian reasons sharing our PPE with them, and what that did was leave people in New York, Milan, and everywhere in-between defenseless when it came time to have that PPE.""

"Now what's happening today, which is equally alarming, is China is sitting on that hoard of PPE where it cornered the market and is profiteering," he continued. "I have cases that are coming across my desk where \$0.50 masks made in China are being sold to hospitals here in America for as much as \$8.""

Aft.p. (31.03.20): "I Spania, der over 7300 mennesker er døde på grunn av virusutbruddet, måtte myndighetene tilbakekalle 8000 pakker med testutstyr som nylig var blitt levert fra selskapet Bioeasy i den kinesiske byen Shenzhen. I tillegg ble 50.000 koronatester stående ubrukt på lager før det ble sendt tilbake til produsenten. Selskapet hadde lovet at testene fungerte i 80 prosent av tilfellene. Det viste seg at de bare hadde en nøyaktighetsgrad på 30 prosent, skriver den spanske avisen El Pais."

"Tyrkiske helsemyndigheter melder også om tilsvarende problemer med testutstyr fra Kina." "I forrige uke hevdet tsjekkiske medier at helsemyndighetene også der hadde fått testutstyr som ikke fungerte."

"Og i Filippinene valgte helseminister Maria Rosario Vergeire å be Kina om unnskyldning etter at hun i forrige uke påpekte at testutstyret fra de kinesiske selskapene BGI Group and Sansure Biotech kunne ha en nøyaktighetsgrad ned til 40 prosent. Beklagelsen kom etter at Kinas ambassade i landet gikk hardt ut mot kritikken og minnet filippinske myndigheter om at de for tiden mottar mye hjelp fra Beijing-myndighetene.

"Kvaliteten er svært god, og det finnes ingen problemer med nøyaktigheten," heter det i uttalelsen fra ambassaden, ifølge Hongkong-avisen South China Morning Post.

Også i Nederland har myndighetene forsøkt å redusere den eventuelle diplomatiske skaden. Mandag fortalte helseminister Martin Rijn på Twitter at han hadde snakket med Kinas ambassadør i landet om de dårlige maskene. Samtidig takket han for samarbeidet."

"Forsendelsene med medisinsk utstyr er god butikk for kinesiske produsenter. Det gir også Beijing-myndighetene en verdifull mulighet til å fremstå som globale ledere i kampen mot koronaviruset.

Dessuten sørger det for at folk snakker mindre om hvordan Kinas myndigheter undertrykket informasjon om viruset i over to måneder etter at det første smittetilfellet dukket opp."

Det fremgår av NTB/document.no 01.04.20 at den kinesiske ambassade ikke var tilfreds med Aftenpostens reportasje.

Og så var det 5G: "Den kinesiske teknologigiganten og mobilprodusenten Huawei har vært i det gavmilde hjørnet i det siste. Selskapet har sendt seks millioner ansiktsmasker pluss annet beskyttelsesutstyr til Canada. Også Nederland og flere andre EU-land har fått milde koronagaver fra Huawei." (Kjetil B. Alstadheim; Aft.p.16.04.20)

"Kina lager storparten av ingrediensene som brukes i antibiotika." (Aft.p.24.03.20)

Rustad (10.04.20): "Kinesiske tjenestemenn har allerede truet med å stanse leveransene og la USA drukne i "koronahavet"."

17

"Langsamt begynner det å gå opp for folk at noen på toppen har latt Kina få kontroll." "Kina har benyttet seg av likebehandlingen som medlemskap i Verdens handelsorganisasjon, WTO, ga dem til å eliminere konkurrenter."

"Rosemary Gibson brukte tre år på å skrive boken RX-China, om hvordan Kina kontrollerer amerikanske legemidler. Det skjer med amerikanske myndigheters godkjenning. Amerikanske soldater er avhengig av medisiner fremstilt i Kina. Om ikke alle ferdige produkter så i det minste grunnstoffene."

Men det er mer; Henrik Sundt (document.no 19.04.20); "... alle de mellomstore, vestlige virksomhetene, mange med spissteknologisk kompetanse, som kinesiske myndigheter prøver å få kontroll over - godt hjulpet av vestlige politikere." "Kineserne er ikke kjent for store, banebrytende oppfinnelser, og har derfor spesialisert seg på å være kopister og å stjele patenter fra i hovedsak vestlige land.

Tory-politikeren Tom Tugendhat er nå sterkt bekymret for hva dresskledde manipulatorer med fartstid i politikken og kjennskap til alle knepene i boka, kan få til i Kinas navn.

"Writing in the Mail on Sunday, he says: 'too frequently, we've seen those who once wrote the rules and negotiated agreements to protect us, and some who still sit in our Parliament, selling the tricks they learned in Government.'"

"Fra "Golden Era" til "Golden Error" er en god oppsummering av vestlig unnfallenhet overfor Kina og for ikke å ha fulgt med i timen over flere tiår. Når man ikke lenger har flertall på bedriftens generalforsamling, er det for sent."

Og Alstadheim igjen: "Nå kommer frykten for at kinesiske investorer skal utnytte at viktige selskaper er på knærne på grunn av koronakrisen.

I slutten av mars sendte Europakommisjonen ut retningslinjer for å beskytte europeiske selskaper som er av kritisk betydning for sikkerhet og samfunnsorden. Konkret peker kommisjonen på selskaper inne helse, medisinsk forskning og på viktig infrastruktur."

"De nye retningslinjene er en oppfordring til EU-landene om å bruke den myndigheten de har. De er et forsøk fra kommisjonen på å få EU-landene til å trekke i samme retning, ikke konkurrere ved å være minst mulig strenge for å tiltrekke seg investeringer.

Danske Margrethe Vestager, som er konkurransekommisær, er ute i samme ærend. Hun sier til Financial Times at kommisjonen ikke vil ha innsigelser hvis EU-landene om nødvendig kjøper seg inn i selskaper for å hindre problematiske oppkjøp."

"Det britiske etterretningsmiljøet med MI6 og MI5 gir uttrykk for samme uro for kinesiske oppkjøp som Europa-kommisjonen, ifølge The Guardian."

"Den norske sikkerhetsloven fikk nye regler for eierskapskontroll for et par år siden. Den gir mulighet for å kontrollere - og eventuelt stanse - oppkjøp som kan true nasjonale sikkerhetsinteresser. Risikoen er at slikt neppe vil bli tatt lett på av kinesiske myndigheter. Da står Norge alene."

Henrik Sundt (document.no 19.04.20): "Dagens Næringsliv avslørte i 2014 at Stoltenberg-regjeringen før stortingsvalget i 2013 hadde fått utarbeidet en hemmelig tekst som Kina skulle oppfatte som en tilstrekkelig innrømmelse og et helt nødvendig politisk knefall." "Skaden" ved å tildele fredsprisen til Liu Xiaobo skulle gjøres godt igjen.

Dokumentet skulle hemmeligholdes både i Norge og i Kina og aldri offentliggjøres. Helt i sluttfasen valgte likevel tidligere statsminister Jens Stoltenberg å sette foten ned for formuleringene som primært var utarbeidet under utenriksminister Espen Barth Eides ledelse."

"I 2016 ble ballen plukket opp av daværende utenriksminister Børge Brende i den Høyre-dominerte regjeringen. Han og statsminister Erna Solberg kunne i desember det året stolt forkynne at forholdet til Kina nå var normalisert igjen, og gratulanter fra mange partier stilte seg i kø: ..."

Sundt gjengir i sin helhet The "Statement ... on Normalization of Bilateral Relations", hvor pkt.4 om "polar and other issues" er en studie verd; her skal kun gjengis pkt.3: "The Norwegian Government fully respects China's development path and social system, and highly commends its historic and unparalleled development that has taken place. The Norwegian Government reiterates its commitment to the one-China policy, fully respects China's sovereignty and territorial integrity, attaches high importance to China's core interests and major concerns, will not support actions that undermine them, and will do its best to avoid any future damage to the bilateral relations."

"... vi er igjen tilbake til en diskusjon om å lære av Kina, som syttiåra var preget av, primært representert i Norge ved ml-bevegelsen, men også deler av den norske venstresida".

"Vi har ... fått en nærmest total utskifting av "Kinavenner". Dagens vestlige apologeter - de aller fleste av dem velbeslåtte - finner ingen gode grunner til å kritisere noe i dagens kinesiske politikk og samfunn, snarere tvert imot. De løfter heller fram den store framgangen landet har hatt, uten å se på totalregnskapet, som i dag er mulig å beregne. I den grad de mener noe - også om Mao-tida - lyder det ofte som en gjenklang av dagens politiske kannestøpere i Beijing. Det samme var i stor grad også tilfellet i ml-bevegelsens tid, med motsatt fortegn." (Harald Bøckman; Kl.k.28.01.20)

I nytt efterord til sin bok Det moderne sammenbrud - 1789-1984, skriver Søren Krarup i 2001: "68 er rigtignok død og borte, men 68'erne sidder på hele magten og former omhyggeligt opinionen i 68-ideologiens billede og holdning. Muren faldd, totalitarismen afsløredes totalt - men hvis vi troede, at det betød, at anti-totalitarismen eller friheden ville utbrede sig mod øst, blev vi skuffede, for det modsatte skete: totalitarismens ufrihed har bredt sig over Vesten, og i dag er en politisk korrekthed, der i sig bærer alle marxismens totalitære træk og humanistiske messianisme, enerådende i det Europa, der er blevet til EU."

(Og les gjerne Kaj Skagens Fagre nye koronaverd; Dag og Tid 30.04.20; "Andlet til andlet med den vilkårlege døden kasta vi vekk den personlege sjølvrådetten med ein lette som forbausa oss sjølve." "I staden for å vekse med utfordringane i tida vert vi øvde i å leve som om vi budde i eit langt mindre fritt samfunn enn vi gjer.")

EN GRANSKNINGSKOMMISJON - OG ENDA EN; OG ...

""Seier venter den som har alt i orden - folk kaller det hell. Nederlag er sikkert for den som har glemt i tide å treffe de nødvendige forholdsregler, dette kalles uhell". Dette er en del av oppsummeringen til Roald Amundsen i hans siste bok "Mitt liv som polarforsker" (1927)." (Daglig leder AgriAnalyse, Christian Anton Smedshaug; Fryktens økonomi; Kl.k 29.04.20)

Vi var ikke forberedt på terror - en granskningskommisjon. Ikke på pandemi heller - en granskningskommisjon til. Å måtte slakte kylling, gris og mærelaks; ikke forberedt - en kommisjon. Sult? En kommisjon. Krig - enda en kommisjon, om det skulle finnes mulig etter at sølvmedalje er utdelt. Alt dette kan kokes ned til: Vi er ikke forberedt.

Her behøves ingen kommisjon, bare en (u-)alminnelig vilje til erkjennelse av hvordan det går til at en nasjon ender opp med en riksstyrelse hvor rikspolitikken i alminnelighet, departementer og direktorater, er fylt med landets fremste uttrykk 'for en kultur som hadde vendt seg mot seg selv og funnet et kortvarig fellesskap i selvødeleggelsen'; at nasjonen ender opp uten selvfor-svar - hverken mentalt eller militært; nasjonen eier ikke mat, ikke engang en seddelpresse; en nasjon hvor knapt én rikspolitiker ikke jatter med homo- og multiseksualistene som skal innvie selv de minste i sin 'rosa kompetanse' (og foreldre som betakker seg kan vente kidnapping assistert av Politiet);

hvor stadig begås statsautoriserte drap på titalls barn - daglig; en nasjon hvor den politiske elite er opptatt av å flytte frem og tilbake på en 'pappa-perm' eller en 'iskant' mens huset brenner ned; hvor skarer ansvarlige politikere lar seg drive omkring av et karbonspøkelse, mens de vanskjøtter utmarkskulturen; hvor landbruks- og friluftsområder tilsvarende mer enn samlet areal av byer, tettsteder og industriområder er omdisponert til nye industriområder "uten at konsekvensene av at arealformålet endres blir utredet" (KS); hvor 'kritisk personell' under en pandemi omfatter import-arbeidere til hærverk på disse arealene mens kWh-prisen medio april er 4,5 øre; hvor ung og gammel og 'påtenkt' tiltagende forgår i elektrotåke og rikspolitikken stadig bestiller mer tåke mens Telenor saboterer kobbernettene (forøvrig også et beredskapsselement).

Og svir av mer enn to finske statsbudsjett. Og altså ikke forberedt.

En nasjon hvor nasjonalforsamlingen, mot tre stemmer, tilsidesetter rettskilden, Eidsvoldsgrundlovens "Statens offentlige Religion", "den evangelisk-lutherske", og med dét tilsidesetter Eidsvoldsgrundloven - for så (et par år senere) å markere Grunnlovens '200-års-jubileum' ...

Partivalgordningen, med innavl og broilerproduksjon, er et element i svaret på hvordan og hvorfor den norske nasjon gikk utfor stupet. Men basalt er hvordan nasjonens ledelse og nasjonen (i vekselvirkning) forholdt seg til Slangens 'Har Gud virkelig sagt?' Sentralt i dette inngår opprøret mot Guds "mannlig og kvinnelig skapte han dem"; oppsummert av "a distinguished professor of women's studies at Southern Baptist Seminary", Mary Kassian (The Feminist Mistake: The radical impact of feminism on church and culture (p.9); gjengitt av Augusto Zimmermann; The spiritual roots of modern feminism; J. Creation 34(1)2020:63): "Feminism began with the deconstruction of a Judeo-Christian view of womanhood; progressed to the deconstruction of manhood, general relationships, family/societal structures, and a Judeo-Christian worldview; and concluded with the concept of metaphysical pluralism, self-deification, and the rejection of the Judeo-Christian deity."

Norges legitime rettskilde er i essens "Skriften alene".

Langsomt ble landet vårt eget, skrev historieprofessor Sverre Steen for mer enn femti år tilbake (2.utg.s.99): "... selv den enevelde konge, hvis makt etter 1660 var unønsket, kunne ikke forandre religionsformen i sine riker og land, men bare fastsette kirkeordningen og ritualet innenfor rammen av denne lærebygning. Og slik er det fremdeles. Det står i Grunnloven at "den evangelisk-lutherske religion forbliver statens offentlige religion". Det vil si at de norske statsmyndigheter idag ikke kan innføre f.eks. kalvinismen eller katolisismen som statsreligion i Norge, og at de heller ikke kan avskaffe enhver statsreligion, uten først å forandre Grunnloven, ja i virkeligheten ikke uten å gi en ny grunnlov."

Guds "usynlige vesen, både hans evige kraft og hans guddommelighet, er synlig fra verdens skapelse av, idet det kjennes av hans gjerninger, forat de skal være uten undskyldning, fordi de, enda de kjente Gud, dog ikke æret eller takket ham som Gud, men blev dårlige i sine tanker, og deres uforstandige hjerte blev formørket. Mens de gjorde sig til av å være vise, blev de dårer".

"... to onde ting har mitt folk gjort: Mig har de forlatt, kilden med det levende vann, og hugget sig ut brønner, sprukne brønner som ikke holder vann."